

Inhoud

Voorwoord door Ken Blanchard	7
Inleiding	11
1 Succesvol is niet effectief	13
2 Medewerkers zijn geen middel voor een hoger doel	29
3 Competentie en karakter	37
4 Ben je dienend of zelfdienend?	51
5 Het verband tussen prestatie en tevredenheid	65
6 De kracht van kwetsbaarheid	79
7 Complimenten geven	93
8 Goede voornemens	107
9 Een goede reis	115
Bronnen	121
Over de auteur	123
Beschikbare diensten	125

Voorwoord

door Ken Blanchard

Robert Greenleaf voerde de term dienend leiderschap (servant leadership) in 1970 in, maar het gedachtegoed van dienend leiderschap werd al eeuwenlang in praktijk gebracht door grote voorgangers als Jezus van Nazareth, Mahatma Gandhi, Moeder Theresa en Nelson Mandela. Dienend leiderschap is een levenswijze en manier van leidinggeven die iedereen kan aanleren en naleven, ongeacht waar je bent en hoeveel mensen je onder je hebt.

Iedereen moet leren omgaan met zijn of haar ego. De letters E.G.O. kunnen staan voor Eigen Geluk Onvoorwaardelijk, als een zelfingenomen leider

zichzelf laat bedienen door anderen om zo dominant te worden of te blijven. Maar de letters kunnen ook staan voor Eerst het Goede Overbrengen, als een leider in bescheidenheid het goed functioneren van zijn mensen vooropstelt, en alles in het werk stelt om hen daarbij te steunen. Met andere woorden:

Bescheiden mensen denken niet slecht over zichzelf, ze denken alleen minder aan zichzelf.

Hier draait het om bij dienend leiderschap. Het is niet zomaar een nieuwe managementtechniek; leiders met een dienende instelling dragen bij aan een cultuur van dienstbaarheid, waarin medewerkers die goed behandeld worden die behandeling overdragen op hun klanten. Zo zijn alle betrokkenen beter af – en ook de organisatie als geheel wordt er effectiever van.

Jim Collins noemt in *Good to Great* twee kenmerken van een niveau 5-leider: bescheidenheid en wilskracht. Dat laatste is de kracht waarmee een visie, missie of doel wordt nagestreefd. Maar

bescheidenheid is het vermogen om te beseffen dat leiderschap *niet* om jou als leider draait, maar om je medewerkers en wat zij nodig hebben om jullie gezamenlijke doel te bereiken. In feite is dit de kern van Situationeel Leiderschap® II, een training die Henk Jan Kamsteeg, voormalig trainer en coach bij Blanchard International Nederland, vaak geeft, aan profit- en non-profitorganisaties.

In *Dienend leiderschap* laat Henk Jan zien dat dienend leiderschap een kwestie van het hart is. De drie personages in deze parabel, Anton, Bert en Corné, zijn oude vrienden die ontdekken dat dienend leiderschap de meest effectieve vorm van leiderschap is. De lessen van Henk Jan zijn geïnspireerd door visionaire leiders en auteurs als Jim Collins, Bill George en Bill Hybels. Maar hij gebruikt ook voorbeelden uit zijn eigen ervaring als leidinggevende en als trainer, en verwerkt uitspraken van mensen die hij interviewde voor het vakblad *Leadership*.

Lees dit boek en omarm de boodschap ervan. Ik hoop dat het je zal motiveren om op een hoger niveau leiderschap te gaan uitoefenen.

Ken Blanchard

Co-auteur van *De One-Minute Manager* en
Wie heeft mijn kaas gepikt?

Inleiding

Leiderschap heeft mijn passie. Een passie die bestaat uit een voortdurende zoektocht. In de praktijk blijkt dit daarom gepaard te gaan met vallen en opstaan. Bijzonder blij ben ik dan ook met het geduld van de mensen aan wie ik zelf leiding heb mogen geven en de inspiratie die de grote jongens op het gebied van leiderschap mij nog voortdurend geven.

Als voormalig trainer van Blanchard International Nederland laat ik mij met name inspireren door Ken Blanchard. Iedere leidinggevende zou zich met enige regelmaat in zijn boeken moeten storten (en – sorry, ik kan het niet laten – zijn trainingen moeten volgen).

Niet alleen in mijn visie op leiderschap heb ik mij bij de hand laten nemen door Blanchard. Ook zijn manier van schrijven spreekt mij zo aan dat ook ik mij heb gewaagd aan het schrijven van een parabel. In *Dienend leiderschap* maakt u kennis met de drie vrienden Anton, Bert en Corné, die samen op zoek gaan naar de essentie van leiderschap.

Zoals u in de bronvermelding achter in het boek kunt lezen, heb ik mij laten inspireren door diverse auteurs op het gebied van leiderschap, leiders die ik heb mogen spreken voor *Leadership* en door de deelnemers aan de trainingen die ik namens Blanchard International over leiderschap mocht geven.

Al deze mensen hebben mij geholpen in de voortdurende zoektocht naar de essentie van leiderschap. In dit boek wil ik door het verhaal van de drie vrienden iets met u delen over wat al deze mensen mij hebben geleerd. En zo besef ik terdege: ook hierin zijn nog vele stappen te nemen. Het blijft een ontdekkingsreis.

1

Succesvol is niet effectief

Anton drukte zijn rempedaal zo hard in dat het maar goed was dat hij en zijn passagiers Bert en Corné hun veiligheidsgordel omhadden.

‘Die ratten!’ gromde hij, terwijl hij boos naar de flitspaal keek die aan de kant van de weg stond opgesteld. ‘Alsof het uitmaakt dat je hier honderdveertig rijdt.’ Zodra ze de paal gepasseerd waren, gaf Anton weer gas. De Volvo xc50 SUV schoot vooruit.

‘Dat scheelde niet veel’, reageerde Bert, die weer gemakkelijk ging zitten in de bijrijderstoel.

‘Maar goed dat er niemand achter ons reed’, zei Corné, die achterin zat en zijn hart in zijn keel voelde kloppen. ‘We hoeven ons trouwens ook niet al te veel te haasten, hoor. We kunnen pas vanaf drie uur terecht in ons huisje. Als je dit

tempo aanhoudt, staan wij zo nog een half uur op de stoep te koukleumen.’

‘Mijn navigatiesysteem geeft aan dat wij er iets voor drie uur zullen zijn. Dus maak je geen zorgen’, zei Anton, terwijl hij met groot licht de auto voor hem sommeerde op de rechterbaan te gaan rijden. Corné keek uit het raam en besloot maar niet in discussie te gaan door te zeggen dat het systeem zijn berekening maakte op basis van de maximaal toegestane snelheid.

Kwart voor drie reed Anton de parkeerplaats van het vakantiepark op. ‘Mijne heren, welkom in Durbuy. Het mooiste dorpje van België.’

Anton parkeerde de Volvo en de drie mannen liepen naar de receptie van het park. Maar toen zij wilden inchecken, gaf de jonge receptioniste te kennen dat zij pas over een kwartier de sleutel van hun cottage konden krijgen.

‘Wat maken die vijftien minuten nu uit, mevrouw!’ reageerde Anton gefrustreerd. De jonge dame zette verschrikt een stap naar achteren.

Corné glimlachte, ging naast Anton staan en leunde iets naar voren over de balie. ‘Mevrouw,